

Jeg koreograferer mit nærvær

Vi har bedt fire kunstnere på My World IMAGES skrive en kronik om den kontekst deres kunstart udfolder sig i. Omar Rajeh, libanesisk dansker og koreograf, lægger ud. Hans bidrag til My World IMAGES er forestillingen The Assassination of Omar Rajeh. ”Jeg leder aldrig efter min identitet. Jeg udvikler en ny for hver ny ramme, jeg skaber.”, siger Omar Rajeh.

Det at koreografere min egen tilstedeværelse i Beirut er på det seneste blevet en besættelse. Jeg ser ikke længere det at koreografere som en kunstnerisk profession med de betydninger, som ordet sædvanligvis indeholder, men snarere som en proces, hvor jeg stiller spørgsmål til alt omkring mig. Strukturer i bredere forstand betyder for mig logik og orden.

Jeg vil altid være interesseret i den kunstneriske proces og i den æstetik, der knytter sig til det at skabe en dans. Men mit fokus er på, hvordan den æstetik, som struktur, reflekterer den øjeblikkelige eksistens indenfor en given ramme. I mit eget liv er Beirut en sådan ramme, der inkluderer min egen historie i byen, min egen bevidsthed og min egen andel i den kollektive bevidsthed, som er meget svær at definere i Libanon.

I den forstand er dans ikke noget objektivt i og med sig selv. Dans er for mig et element i den proces, som det er at udforske sit liv, sin historie, sine personlige 'arkiver'. Erindringer og billeder fra fortiden kan være interessante elementer i processen: Hvad kan vises, hvad kan ikke? At gemme eller afsløre personlige, måske intime elementer fra sin egen historie i en øjeblikkelig tilgængelig danseforestilling bliver dermed et statement, snarere end bare underholdning.

Min krop, som danser og koreograf, bliver arbejdet i sig selv, snarere end en repræsentation for det. At kroppen befinder sig på en scene minder mig bare om kontrasten mellem den kunstneriske æstetik og hverdagslivet på gaderne i en by, der for nylig var genstand for endnu en krig. Beirut er mangfoldig, åben over for mange ideologier, tanker og idéer; en by, der nærmest koger over af individers kunstneriske, sociale og kulturelle initiativer og som samtidig er præget af manglende politisk stabilitet. At anerkende at min krop er en del af dette, placerer den på en scene præget af spørgsmål og forandring, uro snarere end tradition, usikkerhed snarere end sandhed.

Min identitet er ikke længere klarlagt og statisk. Jeg leder ikke længere efter en identitet. Jeg skaber hver dag et nyt, øjeblikkeligt og foranderligt udtryk, som aldrig bliver endeligt, men altid åbner op for nye muligheder. En frygt for at miste sin identitet giver i dét perspektiv ingen mening. Jeg leder aldrig efter min identitet. Jeg udvikler en ny for hver ny ramme, jeg skaber.

Nyt blik på kroppen

Selv om danse miljøet i Libanon og Mellemøsten har udviklet sig markant igennem de seneste år, er der stadig udfordringer. Mange faktorer står i vejen for yderligere fremskridt. En af disse er manglen på professionel træning, en anden er de ringe karrieremuligheder og en tredje dansescenens ringe berøringsflade til andre sceners samtidige idéer og tendenser. Selv om mange unge dansere og koreografer i Libanon og Mellemøsten ønsker at forfølge deres drømme om en dansekarriere, møder de begrænsninger og tvinges derfor ofte til at søge uddannelse og arbejde i udlandet.

Selv om det er vilkårene, er situationen dog ikke så slem, som det kunne lyde. Mange private initiativer og mange især unge grupperingers arbejde for at forandre situationen ændrer – om end langsomt – det dårlige udgangspunkt. Jeg tror, at den yngre generation – især i Beirut – i sådan en grad ønsker kulturelle og sociale forandringer, at de vil kæmpe for disse, indtil de får dem. Det er en helt særlig intensitet, som er opstået ud af generatiøns udtalte ønske om forandringer og ud af dens oprigtige ønske

om at grundfæste en ny forståelse for den kunstneriske, sociale og kulturelle praksis.

Side om side med andre sociale og politiske temaer, synes dansen – og især kroppen – at generere interesse i hele den arabiske verden. Publikum er meget optaget af forestillinger, som i kunstnerisk form præsenterer et nyt blik på kroppen, et nyt blik på hverdagslivet. Publikum vender tilbage igen og igen, fordi unge dansere tilbyder nye tilgange, nye overvejselser og perspektiver.

Der er virkelig mange interessante samtidskunstnere i den arabiske verden i dag. Ikke kun dansere.

Tiden synes da også inde til at presse på. I hvert fald stiller mange af dem – uanset kunstform - nye vigtige spørgsmål. Lykkes det dem at gå forrest i udviklingen og opbygningen af en stærk og levedygtig infrastruktur for dans og andre kunstarter i hele den arabiske verden, vil det i sig selv skabe grobund for yderligere social og kulturel udvikling.

Dans italesætter

Min egen erfaring med Maqamat Dance Theatre, som jeg har stiftet og er kunstnerisk leder af, viser mig, at det, der mest af alt er behov for, er fysisk træning og uddannelse og instruktion i konceptuel tænkning. For at sikre både udvikling og levedygtighed fokuserer Maqamat på intensive træningsprogrammer og udviklingen af kunstneriske udtryk. Dansekompaniet har etableret stærke bånd til journalister, anmeldere og researchere for at sikre udviklingen af såvel den teoretiske, som den konceptuelle tilgang til dansen – side om side med den fysiske.

Uden et gennemtænkt og velfungerende uddannelsesprogram, vil danse miljøet i Libanon og Mellemøsten hverken kunne udvikle sig til en kreativ profession eller til en kunstform, der vil kunne spille en betydende kunstnerisk rolle i det kulturelle landskab. Vi skal med dansen skabe opmærksomhed omkring samtidskunsten, dens tanker og idéer. Vi skal med dansen fremme udviklingen, diskussionen og italesættelsen.

Jeg forsøger med Maqamat at skabe en stærk scene for moderne libanesisk dans – baseret på disse tanker. Samtidig forsøger jeg med dansekompaniet at skabe internationale relationer – med andre kunstnere, scener, festivaler og organisationer – for at sikre en stadig udvikling af kompaniets forståelse for dans. Det er Maqamats store ambition at blive del af et netværk af regionale og internationale kunstsammenslutninger, for vi ved, at den interaktion, der ligger i samarbejde, er afgørende for yderligere udvikling af dansen i Libanon.

Maqamat er medstifter af Masahat Dance Network, et regionalt dansenetværk oprettet i 2006 sammen med Sareyyet Ramallah i Palæstina. Og Maqamat har taget initiativ til dialog med andre kunstnere og dansere i den arabiske verden med henblik på at skabe et Arab Contemporary Dance Network for dansere og koreografer, som lever og arbejder i regionen. Dette netværk skal fokusere på udviklingen af dans i den arabiske verden, skabe forudsætninger for en langsigtet udvikling af den moderne dans, opbygge viden, skabe netværk, udvikle residency programmer, motivere til ny tænkning og opfordre til samarbejde mellem arabiske og internationale kunstnere.

De seneste tre års samarbejde med Dansk Center for Kultur og Udvikling har været meget berigende.

Det internationale samarbejde med festivaler, organisationer og scener er ekstremt gode, for de sikrer, at vores praksis og koncept til stadighed muterer.

Dansen skaber interkulturel dialog

Maqamat har etableret en struktur, som synes anvendelig i Beirut. Vi har skabt fundamentet for kompagniets videre udvikling. Udover at skabe forestillinger, som præsenteres internationalt, har Maqamat sammen med et netværk af internationale og regionale partnere sat fokus på det at opbygge en infrastruktur for en dansescene i Beirut og hele den arabiske verden. Projekter såsom BIPOD, Studio Maqamat-MT Dance, Project Zero, Takween-Beirut Contemporary Dance School og Autumn Dance er alle udtænkt med henblik på kulturel udveksling – udveksling af viden om og erfaring med dans – og med henblik på udvikling af de unge kunstners træningsprogrammer, danseteknikker og fysiske formåen og med henblik på udvikling af deres kreative sans og performative præstationer. Men ikke bare det. Det er også udtænkt med henblik på at stimulere en international debat og interkulturel dialog. Ultimativt med henblik på at styrke den sociokulturelle og kunstneriske forståelse for betydningen af at udveksle synspunkter og udvikle samarbejdsrelationer.

Gamle strukturer i forfald

Scenen for moderne dans i Beirut og Mellemøsten er først opstået for nylig. Som jeg ser det, har den brug for en stærk konceptuel forankring for at udvikle sig og vokse. Vores rolle som kompagni er – i et samarbejde med partnere, støtter og kunstnere – at konsolidere scenen og at etablere gode, levedygtige konditioner for en fortsat udvikling.

Unge dansere og koreografer i den arabiske verden ser sig i dag om efter en ny tilstedeværelse; de ser sig om efter nye muligheder; de stiller spørgsmål til deres arbejde og dets relevans i forhold til det samfund, de lever i; de leder efter nye tematikker i hverdagslivet; efter en ny identitet; og udvikler langsomt en ny forståelse for kroppen.

Jeg bor og arbejder selv i Beirut. Jeg er koreograf. Og dét er det eneste i mængden af variabler, som jeg kan identificere mig med. Startpunkter er altid interessante. Virkeligheden af i dag kan ikke negligeres indenfor en traditionel perception. Gamle strukturer står stadig. Men i praksis hører de fortiden til. Mutation og forandring repræsenterer de sikreste, mest åbenlyse processer og strukturer, som jeg kan gå ind i.

Omar Rajeh er libaneser - koreograf, danser og direktør for Maqamat Dance Theater i Beirut. Han er uddannet inden for teater og dans i Libanon og England og står bag talrige optrædener og instruktionsprojekter. Omar Rajeh grundlagde i 2002 Maqamat. Her har han koreograferet en række stykker, bl.a. Beyrouth Jaune, opført i både Europa og den arabiske verden. Forestillingen Guerre Au Balcon vandt i 2006 prisen for bedste teknik under den tunesiske festival Journée Théâtrale du Carthage. Omar Rajeh er samtidig initiativtager til BIPOD, en årlig festival i Beirut for moderne dans med lokale og internationale kunstnere. Han har også for nylig åbnet MT Dance Space, et moderne danse initiativ for libanesiske dansere og koreografer.

s